

Interventies voor jji en jeugdzorgplus

Leonieke Boendermaker

20 mei 2009

Evident?

1. Problemen doelgroep
2. Interventies die leiden tot vermindering problemen
3. Noodzaak goede implementatie

Om wat voor jongeren gaat het?

‘Het gaat om jongeren met leerproblemen, psychiatrische problematiek, weglopen/zwerven, verslavingsproblemen en problemen in de omgang met ouders en andere volwassenen’ (Van der Laan e.a., 1992, pp. 45)

Om wat voor jongeren gaat het? - 2

- Gedragsstoornissen (antisociaal > oppositioneel opstandig > adhd),
- Delicten (ots-groep: 45%-64%),
- Stoornis middelengebruik => 45% m./55% j.
- Internaliserende problemen:
meisjes: depressie (1/3 matig of ernstig), 1 op 5 PTSS (meisjes), 8% dissociatie, 1/3 zelfbeschadiging/suicidepogingen.
jongens: 13%; 9% angststoornis; 1/3 psychotische symptomen.

(bron: Boendermaker & uit Beijerse, 2008)

Interventies gedragsstoornissen

- Cognitieve gedragstherapie,
- Combinatie met training voor ouders in opvoedingsvaardigheden of interventies in het gezin,
- Multi-modale programma's.

Andere stoornissen

- ADHD: medicatie & begeleiding opvoeders, nieuwe ontwikkeling: neurofeedback
- Angst & depressie: cognitieve gedragstherapie
- PTSS: Eye Movement Desensitization & Reprocessing (EMDR)
- Middelengebruik: cognitieve gedragstherapie en motivationeel interviewen, bijvoorbeeld in erkende interventie Brains4use (jeugd) en CoVa plus Leefstijltraining/terugvalpreventie middelen (volwassenen) & MDFT.

Thema's:

Jeugdstoornissen
De school
Nutra voor Jeugd en Gezin
Dressie
Effectiviteit van interventies
Kindermishandeling
Probleemgezinnen
Voedingsondersteuning
Professionalisering
De jeugdzorg

Over dossiers

Tabanken:

Effectieve Jeugdinterventies
Nederlands Onderzoek
Opvoeding
Instrumenten, Richtlijnen en
Kwaliteitsstandaarden

Nieuwsbrief Jeugd

Op de hoogte
blijven van het
laatste nieuws?
Neem een gratis
abonnement.

Laatste nieuws over de jeugdsector

Pedagogische kwaliteit kinderopvang daalt

18 mei 2009

Cliënten presenteren kwaliteitsnormen jeugdzorg

18 mei 2009

Rouvoet opent opvoeddebat

15 mei 2009

Wetgeving over kennis afkomst denkt weinig aan kind

15 mei 2009

Kabinet wil jongeren langer naar school sturen

14 mei 2009

Meer nieuws

Nieuws van het NJi

Nationale Jeugdzorg Prijzen 2009: oproep inzendingen

In december worden de Nationale Jeugdzorg Prijzen weer uitgereikt. Doel van deze prijzen is positieve ontwikkelingen binnen de Nederlandse jeugdzorg te stimuleren en onder de aandacht te brengen. Thema is Diversiteit & Professionaliteit. [Lees verder](#)

[Meer nieuws van het NJi](#)

Uw vraag

Werkt u in de jeugdsector en heeft u een vraag over uw vakgebied? Stel dan uw vraag aan onze infolijn.

Congressen

Betere zorg, minder uitval:
Preventie en aanpak van voortijdig schoolverlaten in het mbo. Bekijk het verslag.

[Meer congressen](#)

Trainingen

Kaleidoscoop:
Educatieve methode voor groepen peuters en kleuters

Effectieve Jeugdzorg:
Themaworkshop op 17 juni 2009

[Meer trainingen](#)

Publicaties

Jongerenwerk verbindt:
Rapportage visitatie jongerenwerk Utrecht

Actief leren met baby's, dreumesen en peuters

[Meer publicaties](#)

Ondersteuning

Landelijk Steunpunt Zorg- en adviesteams:
Samenwerking tussen onderwijs en jeugdzorg

Regionale aanpak kindermishandeling:
Advisering gemeenten

Kwaliteitsteams
Veiligheid:
Voor het onderwijs

[Meer projecten](#)

Internationaal

Youth in action:
Ondersteuning Europese projecten

Xplore:
Uitwisseling met ontwikkelingslanden

[Meer projecten](#)

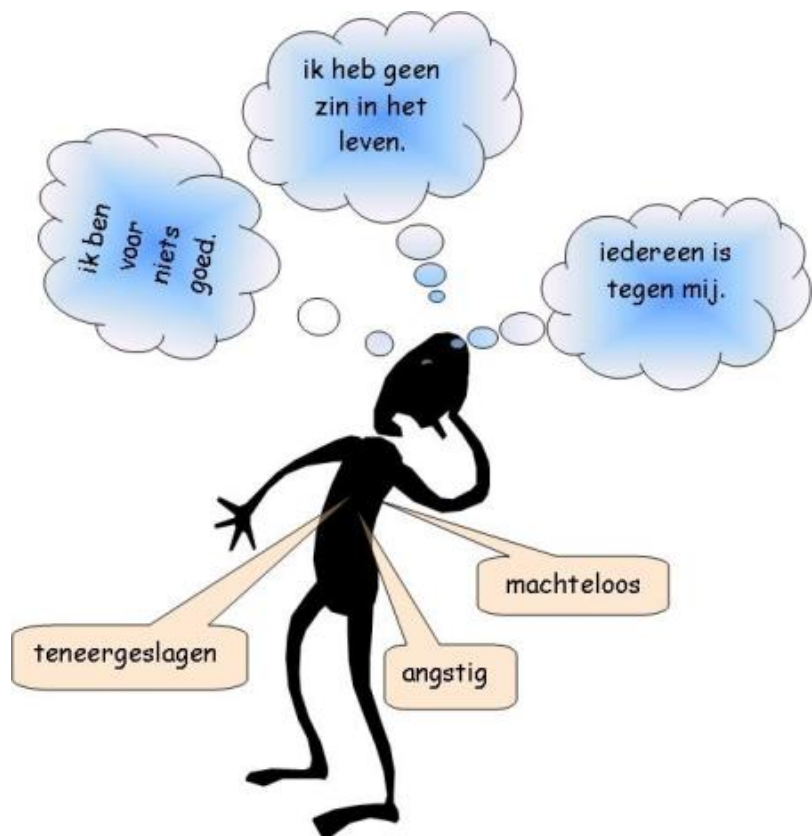
Cognitief gedragstherapeutische interventies

- Gericht op veranderen vaststaande opvattingen (cognities), beter inschatten van sociale situaties en meer gepast reageren.
- Erkende interventies: ‘agressie regulatie op maat’, ‘sociale vaardigheden op maat’, WS-ART, ‘in control’, ‘leren van delict’, DGT.

Cognitief gt - 2

- Recente meta-analyse Lipsey, Landenberger en Wilson, 2007: deelnemers 25% minder recidive,
- Beste werkt cognitieve herstructurering, *anger control* en groepstraining + individuele component, tot wel 50% recidivereductie.
- Alleen social skills of victim impact: negatief resultaat.
- Hoog risico: dan veel sessies en langere duur hele training betere uitkomst.

Cognitief gt bij depressie

Elementen:

- Voorlichting
 - Zelfmonitoring
 - Cognitieve herstructurering
 - Activeren
 - Ontspanning
 - Vaardigheden
- (David-Ferdon & Kaslow, 2008)

Voorbeelden:

Erkende interventies:

(theoretisch goed onderbouwde interventies)

- Denken en voelen (12-17 jaar)
- Stemmingmakerij (15-19 jaar)
- Grip op je dip (16-25 jaar, online)

Zie: www.nji.nl -> kies: databank effectieve jeugdinterventies.

Gedragsstoornissen: gezinsinterventies

- Tot een jaar of 14: combi training vaardigheden kind en training vaardigheden ouders, bijv. PMT(O), BPT, Triple P.
- Aandacht eigen problemen ouders (o.a. in Triple P)
- Vanaf jaar of 14: meer intensieve hulp nodig, bijv. FFT / IOG

Multi-systeem interventies

- Erkende interventies: MST, MDFT, MTFC
- MST meest bekend, MDFT komt uit verslavingszorg, MTFC = (gedrags) therapeutisch pleeggezin

Residentiele hulp

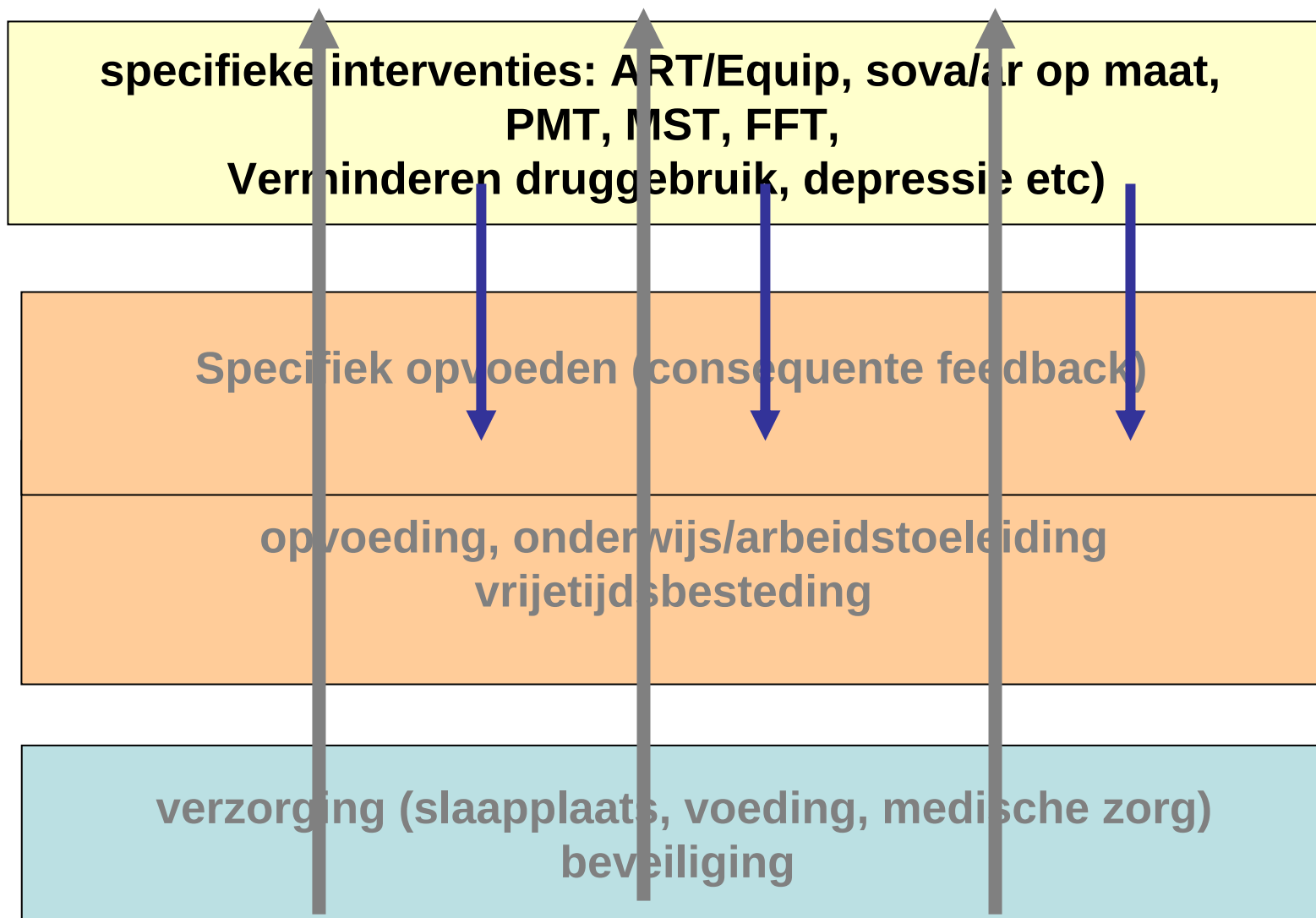
- Residentiele hulp leidt tot vermindering problemen (Knorth, Harder e.a., 2007),
- Programma's voor trainen van sociale en probleemoplossende vaardigheden: meer resultaat
- Aanpak met consequente en positieve feedback en monitoring op school en in buurt (teaching family home) goede uitkomsten

O.a. Lipsey & Wilson, 1998

Residentiele hulp -2

- Gesloten tehuizen: cogn.gt of gt programma's 10% minder recidive dan tehuizen die dat niet hebben.
- in combi met zorgvuldige overgang naar samenleving (zoals ouders in TFH: pleitbezorger school en buurt)
- Individuele ondersteuning en begeleiding na vertrek (nazorg)

Genoves e.a., 2006; Armelius & Andreassen, 2007.

Implementatie van interventies

*Implementation is the forgotten
issue in effective correctional
treatment*

(Gendreau e.a., 1999)

Implementatie

- Goggin & Gendreau (2006): onderzoek 400 'real world' offender programs, implementatie van 70% 'not satisfactory'
- Eisen vooraf MST en PMTO
- Barnoski (2004): MST onvoldoende duidelijkheid over stand van zaken implementatie; FFT en ART: duidelijk dat resultaten toenamen met toename ervaring uitvoerders.

Principes effectieve behandeling

- Andrews e.a. (1990) / Lipsey & Wilson (1998)
- Afstemming interventie op:
 - Risico (risicobeginsel)
 - Behoefte (behoefte beginsel)
 - Responsiviteit (responsiviteitsbeginsel)

Principes effectieve behandeling

o.a. Kazdin (2001), Van Yperen (2001) Lipsey (1992, 1995), Underwood e.a. (2004) /

- Theoretische onderbouwing
- Goed getraind personeel
- Treatment integrity
- Aandacht voor motivatie(ontwikkeling)
- Heldere opbouw
- Behandelingsplanning
- Goede relatie client-hulpverlener

Oefenen in leefgroep/school/vt

- Kennis medewerkers
- Vaardigheden: gedragstherapeutisch werken, positief opvoeden: in jji nu => YouTurn,
- ‘Draaien’ van de groep / agressie: daarom leefgroep alleen niet voldoende
- Coaching en supervisie nodig

Tot slot

- stap naar brede beschikbaarheid en toepassing interventies
- Ruimte en tijd voor implementatie, en gelegenheid om te oefenen: ook in vrije tijd!

Bronnen

- www.nji.nl
- www.justitie.nl/onderwerpen/criminaliteit/erkenningcommissie/
- Boendermaker & uit Beijerse (2008);
opvoeding en bescherming achter tralies.
Amsterdam: SWP.